

TÜRKİYE'DE İÇ MİMARLIK LİSANS BÖLÜMLERİNDE KISITLI HACİMLERE YÖNELİK EĞİTİM İÇERİĞİ HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA

A RESEARCH ON THE EDUCATIONAL CONTENT FOR CONSTRAINED VOLUMES IN UNDERGRADUATE DEPARTMENTS OF INTERIOR ARCHITECTURE IN TURKEY

Melih KURNALI¹

Gönderim Tarihi: 07.01.2023

Araştırma Makalesi

Kabul Tarihi: 28.09.2023

Öz Abstract

Çalışma, Türkiye'deki İç Mimarlık bölümlerinde verilmekte olan kısıtlı hacimlere yönelik tasarım eğitiminin mevcut durumunu ifade etmeyi ve bu anlamda, günün şartlarıyla eğitim planına yönelik güncelleme gereksinimlerini önermeyi hedeflemektedir. İlk olarak Türkiye'deki İç Mimarlık eğitimi verilen devlet ve vakıf üniversiteleri belirlenerek öğretim planlarına ulaşılmıştır. Ardından lisans eğitimi düzeyinde kısıtlı hacimlere yönelik zorunlu ve seçmeli dersler taranmıştır. Taramanın sonucunda, kısıtlı hacimlere yönelik zorunlu derslerin bulunmadığı, seçmeli ders düzeyinde az sayıda dersin bulunduğu ve bunların ders saatlerinin, kredilerinin ve uygulama yapılan sürelerin az ya da hiç olmadığı belirlenmiştir. Bu durum eğitimde güncel olguları ve yaklaşımları benimsemeyi zorlaştırmakta, küresel anlamda ülkemizde hızla artan kısıtlı hacim tasarımı üzerine akademik eğitim ve araştırmaların yetersiz kalmasına sebep olmaktadır. Bu bulgular ışığında İç Mimarlık bölümlerinde kısıtlı hacim eğitimi için farklı yaklaşımların gerekli olduğu görülmektedir. Farklı yaklaşımların benimsenmesi, eğitimin güncel tutulmasının yanında öğrencilerin çalışma hayatına daha hazır ve donanımlı başlamasını da sağlayacaktır. Ek olarak çalışma, İç Mimarlık bölümlerinin, müfredat planlarını incelemenin yanında akademik eğitim sürecinin durumu ve geleceğine de değinmektedir.

Anahtar Sözcükler: İç mimarlık, İç mimarlık eğitimi, Kısıtlı hacimler, Küçük Ölçekli Mimarlık, Mikro mimarlık.

This article aims to determine the status of design education for limited spaces given in Interior Architecture departments in Turkey and to present the updated requirements for the education plan with the current conditions. First, the public and private universities in Turkey that provide interior architecture education were determined and, their education plans were obtained. Then, compulsory, and elective courses for limited volumes at the undergraduate education level were scanned. As a result of the scan, it was decided that there are no mandatory courses for limited volumes, there are few courses at the elective course level, and their course hours, credits, and application periods are low to none. This situation makes it difficult to adopt current facts and approaches in education and, causes insufficient academic education and research on restricted volume design, which is rapidly increasing globally and in our country. Considering these findings, it is seen that a different approach is required for limited space education in Interior Architecture departments. Adopting different approaches will not only keep the education up to date but also enable students to start their working life more ready and equipped. In addition, the study touches on the future of the academic education process as well as examines the curriculum plans of interior architecture departments.

Keywords: Interior architecture, Interior design education, Limited spaces, Small scale architecture, Microarchitecture.

¹ Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi, Melih Kurnalı, Konya Teknik Üniversitesi, mkurnali@ktun.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0267-9101.

Giriş

Türkiye’de İç Mimarlık eğitimi ilk olarak 1923 yılında eski adı Sanayi-i Nefise Mektebi olan, bir dönem Güzel Sanatlar Akademisi olarak anılan ve günümüzdeki adı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olan eğitim kurumu ile başlamıştır (Gürel, 2014: 21). Burada tezyinat yani süsleme bölümünün iç mimarlık bölümü ile ilişkilendirildiği görülmüştür. 1934 yılında akademideki Dâhilî Tezyinat Atölyesi, bugünkü İç Mimarlık bölümlerinin ilk formu olarak ifade edilmiştir (Gürel, 2014: 21). Modernizm akımı etrafında daha sistematik hâle gelen eğitim ise mimar, mühendis, mobilya tasarımcısı ve teorisyen Adolf Gustav Schneck’in öncü çalışmaları ve ülkemizdeki girişimleri sonucunda, 1957 yılında ‘Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu’ olarak açılması ile başlamıştır ve bu yıllarda Alman Ekolü, yani Bauhaus çerçevesinde bir eğitim şekli benimsenmiştir (Ünansal, 2014a: 34). 1982 yılı itibari ile Tatbiki Güzel Sanatlar Okulu Marmara Üniversitesine bağlanmış ve İç Mimarlık eğitiminin ülkemizdeki süreci bu yıldan sonra Yüksek Öğretim Kurumu’nun belirlediği usul ve esaslardan etkilenecek devamlılık göstermiştir (Ünansal, 2014b: 41). Köklü bir geçmiş, uzun ve zorlu süreçlerden geçen eğitim, artı ve eksileri ile günümüzdeki halini almıştır. İç Mimarlık eğitimi, teknik hedef ve süreçleri doğrultusunda sürekli olarak güncellenmesi gerekli olan, çağa ayak uydurma zorunluluğunda olan bir eğitimidir. Konuya yapı sektörü bağlamında bakmak bile eğitimin güncellenmesinin ne denli gerekli olduğunu göstermektedir. Her geçen gün yenilenen yapım ve malzeme teknolojileri, süreçleri dönüşmekte, tasarım alanında da imkânsız kabul edilen form ve strüktürlerin önünü açmaktadır. Böyle bir ortamda eğitimin de teknoloji ve dönüşümlerden faydalanmamasını beklemek doğru olmayacaktır.

Ülkemizde İç Mimarlık eğitiminin temeli bahsedildiği üzere 1920’li yıllara kadar uzanmaktadır ve günümüzde 21 devlet üniversitesinde ve 53 vakıf üniversitesinde İç Mimarlık ve İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri bulunmaktadır. Tanrıöver ve Şansal’ın 2017 yılında yaptığı çalışmaya göre 1990 yılına kadar yalnızca 4 üniversitede verilen İç Mimarlık Eğitimi, 2010 yılına kadar yaklaşık %700 artarak toplam 31 İç Mimarlık bölümüne ulaşılmıştır (2017: 525). İlgili çalışmada belirtildiği üzere, 2017 yılında yalnız 12’si devlet üniversitesi olmak üzere toplamda 56 adet İç Mimarlık bölümü ülkemizde faaliyetini sürdürmektedir (Tanrıöver ve Şansal, 2017: 525). 2021 yılında ise bu sayının artarak 74’e ulaştığı görülür (Url-1). İç Mimarlık bölümleri ile ilgili durumun değişkenliğine daha çok dikkat çekebilmek adına 2021 yılının verileri de değerlendirilmiştir. 2022 yılında tercih kılavuzuna 23 devlet üniversitesi girerken vakıf üniversitelerinde 53 olarak sabit kalmıştır (Url-2). Verileri beraber değerlendirdiğimizde ise aşağıdaki sonuç karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 1

İç Mimarlık Bölüm ve Kontenjan Sayılarındaki Değişimler.

ÖSYM Verileri	2016	Kontenjan	2021	Kontenjan	2022	Kontenjan
Devlet Üniversiteleri	12		21	1521	23	1600
Vakıf Üniversiteleri		4372	53	4039	53	3733
Kıbrıs Üniversiteleri	44		8	342	8	320
	56	4372	82	5902	84	5653

Tabloda son iki yıl ve bundan 5 yıl önceki durum derlenmiş ve İç Mimarlık bölümlerinin devlet ve vakıf üniversitelerindeki sayılarının artışı ve kontenjan artışları sunulmuştur. Tablodaki yıllara göre artış düzeyleri önemli farklar içermektedir. İç Mimarlık bölümleri son yıllarda yüksek oranda artmış olup her sene 6000'e yakın mezun vermektedir. Son yıllarda üniversitelerdeki bu bölümlerin hızlı artışı, 2021'de tercihte bulunanların, 2006 ve sonrasında kurulan şehir üniversitelerindeki bu bölümleri tercih etme oranını düşürmüş, bunun sonucu olarak YÖK üniversiteye girişte uyguladığı baraj puanını kaldırmıştır. Bu kararlar birlikte, daha önce kontenjanı boş kalan veya kontenjanı dolmayan bölümlerin bile %100 doluluk oranına ulaştığı gözlenmiş olup, bu üniversitelerin YÖK'ün bu kararı almasında etkili olduğu düşünülmüştür. Alt yapı desteği sunulmayan, öğrenci sayılarındaki artışa cevap verecek fiziki yeterliliği bulunmayan İç Mimarlık bölümlerindeki artışın önüne geçebilmek için Mimarlık bölümleri için uygulanan en düşük 200.000 sıralama sınırlamasının İç Mimarlık için de uygulanmasının yararlı olacaktır. Çünkü birçok bölümün belirtilen öğrenci sayılarına cevap verecek fiziki yeterliliği bulunmamaktadır. Yeterli denetimden geçmeden açılan bölümler öğrenci sayısına uygun olmayan atölyelerde çalışma yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Diğer koşullarda ise sınıflar bölünmekte, şubeli dersler yapılmakta, akademisyen aynı ders ve çalışmayı 2'şer defa anlatmakta ve ek ders ücreti almaktadır. Verimlilikten uzak kişinin ve devletin zaman ve kaynaklarını zorlayan bu uygulamaların acilen bırakılarak eğitimin statüsünün artırılması gerekmektedir.

Bir diğer önemli konu da İç Mimarlık bölümlerinde eğitim veren akademisyen ve akademisyen sayısı sorunudur. Bu bölümlerin sayısı ve bölümlere alınan öğrenci sayılarının bölümde görev yapan akademisyen sayılarına oranının çok fazla olduğu, bu durumun eğitimin kalitesini düşürdüğü ve bölümde görev alan akademisyenlerin verimli ve etkili çalışmasını etkilediği söylenebilir. Ek olarak birçok İç Mimarlık bölümünde, İç Mimarlık eğitimi almış akademisyen açığı bulunmaktadır. Bazı bölümlerde, İç Mimarlık eğitimi almış akademisyenin bulunmadığı da görülmüştür. Bu durum İç Mimarlık eğitiminin niteliğini de sorgulatan önemli bazı sorunları beraberinde getirmektedir.

İç Mimarlık bölümlerindeki kısıtlı, kompakt, mikro hacimlere yönelik derslerin mevcut durumunu belirlemek için yapılan çalışmada 23 devlet üniversitesi ve 53 vakıf üniversitesinin ders içeriklerinde ilgili dersler taranmıştır. Kısıtlı hacimleri, yaşam birimi olarak kullanılan mekânların, minimum sınırlardaki kullanımları olarak tanımlayabiliriz. Literatürde tüm kısıtlı

hacimleri kapsayan tanımdan ise Mikro Mimarlık olarak bahsetmek yerinde olacaktır. Mikro Mimarlık kavram olarak daha kapsayıcı şekilde ele alındığı için seçilmiştir. Literatürde kısıtlı hacimler çok farklı adlarda anılabilmektedir. Küçük ölçekli mimarlık, kompakt mimarlık ya da küçük strüktürler adlarının kullanıldığı görülmüştür. Ancak Mikro Mimarlık kavramının kapsamına; otobüs durakları, kiosklar, fuar stantları, büfe ve benzeri mekânlar da girmektedir. Bu sebeple mikro mimarlığın tüm kavramları kapsadığı kabulü ile hareket edilmiştir. Kısıtlı hacimlerle kastedilen ise minimum ölçekli (mikro) mekânları tanımlamaktır. Bunlar mikro konutları, mikro apartmanları, kapsülleri, yat iç mekânlarını dolayısı ile mobil iç mekânları, yani içerisinde minimum ölçekte yaşam olabilecek tüm mekânları anlatmaktadır. Çağın getirdiklerinin bir sonucu olan mikro mekânlar gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Hızlı kentleşme, pandemi, sosyal medya ve teknoloji şimdilik mikro mekânların yaygınlaşmasındaki ana unsurları oluşturmaktadır. Kitle iletişim aygıtları ile hızla küreselleşmiş dünyanın getirisi, bir şeylerin hızla yaygınlaşması, üretilmesi, ithal edilmesidir. Ancak bu durum daha önce olmayan, çerçevesi belirlenmemiş konuların standartları belirlenmeden hızla yaygınlaşmasına sebep olmaktadır. Günümüzde kısıtlı hacimlerin hızla yaygınlaştığı görülmektedir. Ancak bu yapıların tasarımları konusunda birçok soru işareti bulunmaktadır. Mevcut dönemde üretilen kısıtlı mekânları kimlerin tasarladığı bu sorulardan biridir ya da bundan sonra kimlerin tasarlayacağı. Kısıtlı hacimlerin etkin şekilde kullanımları iç mekân tasarımının etkin, sağlıklı ve konforlu olmasını sağlayan İç Mimarların sorumluluğudur. İç Mimarlık, yapı içindeki her türden hacmin, ihtiyaçları karşılayacak şekilde düzeni, form, doku, renk, malzeme, aydınlatma, donatı, aksesuar gibi tüm öğelerinin düzen ve uyumla İç Mimar tarafından tasarlanmasını kapsamaktadır (Kaptan, 1998: 64). İç Mimarlık mesleği direkt olarak son kullanıcının yakın çevresi ile çerçevesi belirlendiğinden, kullanıcının ihtiyaç ve rahatlığı merkezinde detaylanır bu sebeple İç Mimarlık eğitiminin gelişmesi, mesleğin alan ve sınırlarını tanımlamayı kolaylaştırmaktadır (Özer Baş ve Sayıl Onaran, 2022: 24). İç Mimarlığın bu detaylı tanımlarının yanında günümüz dünyasında meslekler arasındaki sınırların birbiri ile olan geçişlerini de göz ardı etmemek gereklidir. Multidisipliner ve İnterdisipliner çalışmaların yaygınlaştığı alanlarda İç Mimarlığın da etkileşim ile güçleneceği önemli bir gerçektir. Mekânla ilgili tüm konularda İç Mimarın etkinliği esastır.

Bu bağlamda İç Mimarlık eğitiminin mevcut durumu, güncel konulara yönelik tavrı ve kısıtlı hacimlere yönelik eğitimlerinin sorgulanacağı çalışmada amaç; İç Mimarlık eğitimi ve kısıtlı hacimleri içeren derslerini belirleme ana teması etrafında şekillenmiştir. İlk olarak kısıtlı hacimleri ve günümüzdeki durumlarını analiz eden çalışma ardından kısıtlı hacimlere yönelik dersleri, devlet ve vakıf üniversiteleri genelinde değerlendirir. İçerik incelemede sürecinde öğretim planları ve ders çıktıları, çalışmanın temel inceleme alanlarını oluşturmuştur. Ancak bu süreçte belirtmek gereklidir ki birçok üniversite ve İç Mimarlık bölümü ders içerikleri ve öğretim planlarına ilişkin verileri, eksik veya yetersiz şekilde işlenmiştir. İrtibat kurulan üniversiteler ise ders program ve müfredat bilgilerinin güncelleneceği bilgisini vermiş ancak tarihe ilişkin bilgi verilmemiştir. Bu sebeple mevcut veriler ışığında dersler ve öğretim planları incelenmiştir. Buradan gelen verilerle çalışma, İç Mimarlığı ve eğitim sisteminin güncelliğini

denetleyerek ve İç Mimarlık bölümlerinin genel problemlerine kısaca değinerek sonuca ulaşmaktadır.

Yöntem

Çalışma tarama yöntemleri kullanılarak, istatistiki verilerin araştırılması ve yorumlanması ile gerçekleştirilmiştir. Çalışılan akademik düzey fark etmeksizin bir araştırmanın bilimsel niteliği için yöntemi, bilimsel bir amacının bulunması ve bununla beraber konu ve sonuçlarının özgün olması gerekmektedir (Özer Baş, 2022: 1273). Bu bağlamda çalışma, İç Mimarlık eğitim alanında araştırılmamış bir konuyu incelemektedir. İç Mimarlık eğitimi veren kurumların ÖSYM ve YÖK resmi verilerinden gelen bilgilerin dikkatle taranıp işlenmesi ile hazırlanan çalışmada, nitel araştırma yöntemi kapsamında, fenomenolojik yaklaşım benimsenerek, görelilik esası ile değerlendirme yapılmıştır. Elde edilen verilerden yola çıkılarak ileriye yönelik çıkarımlarda ve oluşabilecek olumsuz sonuçlara karşı önerilerde bulunulmuştur. Araştırma verileri, çalışmayı güncel tutmak adına ve benzer çalışmaların yoğunlaştığı 2016 ve sonrasındaki yıllara ait İç Mimarlık eğitimi ile ilgili verilere odaklanmıştır. Ulaşılan veriler ile eğitimin mevcut durumu, gelecekteki yeri gibi önemli konular vurgulanırken, günün önemli konularından olan kısıtlı hacimlere yönelik güncel öğretim kaynakları da İç Mimarlık eğitimi veren kurumlar özelinde belirlenerek sunulmuştur.

İlk aşamada İç Mimarlık eğitimi veren tüm devlet ve vakıf üniversiteleri belirlenmiştir. Ardından bu bölümlerin aktif eğitime devam edenleri listelenerek öğretim planlarına ulaşılmıştır. Öğretim planlarındaki tüm dersler içerik, ders öğrenme çıktıları, haftalık ayrıntılı ders içerikleri bakımından incelenerek kısıtlı hacimler ile ilgili konuları içeren dersler belirlenmiş ve yapılan listelere işlenmiştir. Bu aşamadan sonra dersler ve içerikleri üzerinden kısıtlı hacimlerin iç mekân tasarımı eğitimindeki karşılığı ile meslek adaylarının bu konularla olan etkileşimi tartışılarak, öğretim planındaki yeri sorgulanmıştır. Bunun yanı sıra, İç Mimarlık eğitiminde güncel problemlere de değinilmiş ve bu problemler çalışma içerisinde irdelenmiştir.

Kısıtlı Hacimli Mekânlar

Kısıtlı hacimler ya da mikro mekânlar, hayatlarımıza yeni giren kavramlar olsa da pandemiyle bu mekânlara olan aşinalık artmıştır. Aslında pandeminin bu mekânlara yönelik farkındalığın artmasında yararlı olduğu söylenebilir. Kısıtlı hacimler, kent ortamındaki konutlarından çıkamayan kullanıcıların, kent dışında bir arazi sahibi olmak ve bu arazi üzerine sadece temel fonksiyonları olan konutları hızlı bir şekilde üretme isteklerinin sonucunda yaygınlaşmıştır. Verimli tarım arazilerinin bölünerek parça parça yüksek meblağlar ile satılması, ek olarak bu arazilere, elektrik ve su şebekesinin tarım amaçlı getirilmesinin ardından bu araziler üzerine konut yapılması, önemli sorunları beraberinde getirmiştir. Verimli tarım arazilerinin üzerine konut yapılarak bu arazilerin işlevini kaybetmesi, elektrik ve su kullanımının tarım amacı dışında kullanımı, tarım bölgesinde atık su ve madde artışı gibi sorunlar bunlardan bazılarıdır. Bu yanlış uygulamalar pandemiyle gelen hobi bahçesi talebinde artış ile ortaya çıkmış ve bu talep giderek artmıştır (Url-3). İlgili dönemde yaygınlaşan duruma yönelik 4 Kasım 2020 tarihli

Resmî Gazete’de “Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun” adı altında alınan kararlar ile bazı önlemler alınmıştır.

Kısıtlı hacimleri yalnızca belirli bir araziye bağlı mekânlar olarak tanımlamak ise konunun ölçeğini küçümsemek olacaktır. Kısıtlı hacimler mobil mekânlar olarak da karşımıza çıkabilmektedir. İlk akla gelenler tabi olarak karavanlar olacaktır. Ancak bunun yanında yat iç mekânları da kısıtlı hacimler içinde sayılabilir. Bu konuya detaylı şekilde baktığımızda ise kara yolu taşımacılığının sınırlılığı burada söz konusu olmadığından yat iç mekânlarında yalnızca kısıtlı hacimlerden bahsetmek doğru olmayacaktır. Yat iç mekânlarında ölçek bağlamında değişkenlik söz konusudur ve mekânların minimum ölçekte çözülmesi gibi bir zorunluluk yoktur. Ancak yine de yat iç mekânlarına yönelik dersler, mevcut ders planlarının sunulan içeriği uyarınca çalışmaya dâhil edilmiştir. Mobil mekânlara dâhil edilebilecek diğer ürünler ise “tiny house” adıyla anılan, çalışmanın buradan sonraki kısımlarında küçük evler olarak tanımlanacak yapı tipleridir. Bu yapı tiplerinin yine kentleşme ve pandemi etkisiyle artan yaygınlıkları, onları toplumsal bir hareket olarak görmemize de neden olmuştur. Küçük ev hareketi Avrupa ve Amerika’da önemli oranda artış göstermiş ve ticari olarak yaygınlaşmıştır. Küçük evlerin mobil mekân ilişkisi ise bu mekânların tekerlekli ve hareketli versiyonlarının hareketli küçük ev (movable tiny house) olarak tanımlanmış olanları ile ilgilidir. Tüm bu kavramlar ileriki bölümde farklı adlandırmalar ile çıkabilecek dersler için verilmiştir. Öğretim planlarında benzer dersler farklı isimlerle sunulabilmekte aynı zamanda benzer ders isimlerinde de ders içerikleri farklılaşabilmektedir.

Kısıtlı hacimlere yönelik özetlenen bilgilerin literatürdeki yerine değinmek de gerekmektedir. Bu mekânlar ile ilgili akademik çalışmaların ve İç Mimarlıkla ilişkili çalışmaların, araştırmanın sonraki aşamalarını anlamlandırmada yararı olacaktır.

Kısıtlı hacimlere yönelik tarama yapıldığında ülkemizde detaylı kaynağa ulaşmak güçtür. Çok eskiye dayanan kısıtlı hacim konusu yenilikçi ve teknolojik mekân gelişimi ve süreçlerine yönelik çalışmalarda sıklıkla değinilen bir konu olmuştur (Özturan, 2010: 125-135; Savaş, 2011: 164-166; Salebi, 2015: 175-179). İç mekân ya da mimarlığın çağdaş yaklaşımları arasında kısıtlı hacimler kendine sıklıkla yer bulmuştur. Bu bulgu, müfredat taramalarında güncel teknoloji ve yaklaşımlar temalı dersleri araştırmayı gerekli kılmıştır. Son yıllarda ise daha önce bahsedildiği gibi, pandemi, sosyal medya gibi konulardan ötürü kısıtlı hacimlere yönelik çalışmaların arttığı görülmüştür (Temiz ve Yalçınkaya, 2022: 139-147; Pınar ve Gürani, 2019: 97-110; Özçelik ve Kaprol, 2017a: 301-312). Kısıtlı hacimler ve kurgularına yönelik çalışmalara ek olarak, kısıtlı hacim tasarımının en önemli detayı olan çok işlevli, esnek mobilyalar üzerine çalışmalarda konuya paralel olarak artmaktadır (Turgay, 2022: 77-96; Karaca, 2020: 55-56; Özçelik ve Kaprol, 2017b: 289-300; Özçelik, 2016: 78-82; Savaş, 2011: 164-166).

Kısaca İç Mimarlık lisans eğitimi üzerine yapılan çalışmalara bu bölümde değinilecek olunursa; çalışmaların çoğunlukla belirli yöntem ve yaklaşım önerileri içerdiği görülmektedir (Şekerci ve Yıldız, 2020: 298-307; Doğan, 2013: 89-100; Gökhan ve Atasoy, 2005: 25-36). Çalışmaların yıllara göre, belirli bir alana yöneldiğini söylemek mümkün değildir. Yalnızca her alanda olduğu gibi pandeminin eğitime olan etkisi de İç Mimarlık eğitime yönelik çalışmaların artmasına

sebepl olmuştur (Buldaç, 2021: 71-91; Sakarya, 2021: 282-290; Mercan ve Bolat, 2021: 71-80, Kasap, 2021: 129-148). İç Mimarlık eğitimi üzerine araştırmalarda belirli ders ve konulara yönelik çalışmalarla da sıklıkla karşılaşılmiştir (Sipahi ve Torun, 2019: 31-44; Ermiyagil, 2018: 459-466; Tanrıöver ve Şansal, 2017: 524-530). Bu çalışmaların aydınlatma, sürdürülebilirlik gibi konuları içerdiği ancak kısıtlı hacimler ve eğitim planları ilişkisine yönelik çalışma bulunmadığı tespit edilmiştir.

İç Mimarlık Lisans Eğitimi veren Devlet Üniversiteleri ve Kısıtlı Hacimlere Yönelik Ders İçerikleri

Mevcut durumda ülkemizde İç Mimarlık alanında eğitim veren 23 adet devlet üniversitesi bulunduğ u saptanmıştır. Gerçek sayı aslında bundan daha fazladır ancak bu bölümler, öğretim üyesi ve öğrenci bulunmadığından pasif durumdadır. İç Mimarlık bölümlerinin açılması “Vakıf Üniversiteleri, açılmak istenilen Program/Bölümün doluluk oranı %75’in altında olanlar için Program/Bölüm açma teklifinde bulunamazlar. Doluluk oranı %85’ten küçük ve %75’ten büyük eşit olan Program/Bölümler içinde iki yıl burslu öğrenci alımı şartı ile Program/Bölüm açılabilir. İki yıl burslu öğrenci alımı şartını kabul etmeyen üniversiteler Program/Bölüm açma teklifinde bulunamazlar. Program/Bölümün doluluk oranı Devlet üniversitelerinde %90’dan düşük, Vakıf Üniversitelerinde ise doluluk oranı %85’ten küçük ve %75’ten büyük eşit olanlar için doluluk oranı düşük olduğu halde açılma gerekçesi girilmelidir.” Şeklindeki YÖK Kılavuzuna bağlıdır (Url-4). Üniversitelerdeki İç Mimarlık bölüm sayılarındaki artış bu kurala bağlı olarak gerçekleşmektedir. Öyle ki üniversitelere sunulan kontenjan doluluk oranı raporlarına göre 2019 yılından itibaren taranan verilerde 2022 yılına dek İç Mimarlık ve İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerindeki kontenjan doluluk oranı %99’un altına inmemiştir.

Bölüm açma kriterindeki kontenjana bağlı olan bu durum, önemli sorunları beraberinde getirmektedir. Talep çok olsa da İç Mimarlık alanında yetişmiş yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmamaktadır. Öğretim üyesi sayısındaki yetersizlik; bölüm açma kriterlerinde bulunmadığından bölümlerin hızlı artışında, ilgisiz bölümlerin öğretim üyelerinin İç Mimarlık bölümlerine alınmasına, eğitimin kalitesinin düşmesine ve İç Mimarlık alanında yetişmiş bireylerin, kendi bölümlerindeki kadrolara girememesine sebep olmaktadır. Bu durumda dersler ve derslerin alanları da yine eğitmenlerin alanlarına yönelmekte ve iç mekân, güncel iç mekân konuları ve kısıtlı hacimlere yönelik dersler öğretim planlarına girememektedir. Hızla artan bölümler, derslerdeki çeşitliliği ve İç Mimarlık eğitimi için temel alt yapının kurulumunda koordinasyonu da zayıflatmaktadır. Temel bir öğretim planının yanında uzmanlık alanlarına göre şekillenen derslerin eklenmesi daha sağlıklı olabileceken temel derslerde de farklılaşmalar kendini göstermektedir. Böyle bir ortamda güncel konulara göre şekillenebilen eğitim planlarından ve çalışmanın konusu olan kısıtlı mekânlara yönelik derslerden bahsedebilmek de güçleşmektedir.

YÖK Bilgi Yönetim Sistemi içerisinde birimlere yönelik alınan raporlarda 83 adet aktif İç Mimarlık bölümü görülmektedir. 83 bölüm içerisinde ad değiştirmiş, fakültesi değişmiş bölümler de bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmının mevcut öğrencileri mezun olduğu takdirde pasif duruma geçeceği tahmin edilmektedir. Bu bölümlerin YÖK tarafından açılma onayları

verilmiş, üniversite ve rektörlerce alınacak kararlar ve gerekli üç öğretim üyesini almaları durumunda öğrenci alabilecekleri anlamına gelmektedir. Ancak bu çalışma yalnızca öğrenci alımı yapan veya yapmış olan bölümleri kapsamaktadır. İç Mimarlığın, akademik anlamda hangi düzeyde olduğu ve geliştiğini YÖK Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre devlet üniversitelerindeki akademisyen sayıları tablosundan görebilmek mümkündür (Tablo 2). Bu sayılarda öğrenci alımı yapmayan ancak öğretim üyesi bulunan bölümlerin verileri de bulunmaktadır. İncelenen verilere göre, yeni gelişmekte olan ve her geçen gün giderek yaygınlaşan bu bölümün, hazırlanan öğretim planlarının da bu ölçüde verimli, nitelikli ve güncel olması beklenmektedir.

Tablo 2

Devlet Üniversitelerindeki İç Mimarlık Bölüm Akademisyen Sayıları (Kaynak: Url-5).

Üniversite Sayısı	Profesör Sayısı	Doçent Sayısı	Dr. Öğr. Üyesi Sayısı	Öğretim Görevlisi Sayısı	Araştırma Görevlisi	Toplam Akademisyen
44	20	35	73	15	104	247

Tabloda öğrenci alımı yapan 23 devlet üniversitesinin öğretim üyesi ve öğretim elemanlarının sayısal verisi verilmiş olup, yapılan incelemede bu öğretim üyesi ve öğretim elemanlarının tamamının İç Mimarlık eğitimi almamış olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda İç Mimarlık bölümünde yetişmiş öğretim üyelerinin sayısal verisinin diğer alandaki mezunlara göre daha az olduğu ve yaş ortalamasının daha genç olduğu görülür.

YÖK'ün verilerine göre neredeyse tüm devlet üniversitelerinde birer tane aktif İç Mimarlık bölümü görünmektedir. Ancak eğitim öğretim süreçleri ve müfredatları, öğretim üyesi ve elemanları bulunmadığından mevcut değildir. Bu sebeple kısıtlı hacimlere yönelik derslerin ve eğitimin belirlenmesinde yalnızca öğrenci alımı yapan aktif olarak eğitim veren üniversitelere yer verilmiştir.

Aktif eğitim veren bölümlerde ise tablo 3'teki verilere ulaşılmıştır. Yeni kurulduğunu söyleyebileceğimiz şehir üniversitelerinde farklılaşan öğretim planları ile karşılaşılmıştır. Ancak köklü üniversitelerin öğretim planlarına bakıldığında kısıtlı hacimler bağlamında derslere rastlanmamıştır. Ancak bu konuyla ilgili bazı istisnai durumlarla karşılaşılmıştır. Derslerle ilgili analizlere geçmeden önce bu husustan bahsetmek yararlı olacaktır. İç Mimarlık eğitimine daha önceden başlamış köklü üniversitelerimizde proje dersleri içerisinde kısıtlı hacim temalı projelerin üretildiği yapılan sergilerden ve jüri davetlerinden görülebilmektedir. Bu anlamda ders içeriklerinde proje konuları genel geçer olarak verilse de eğitim içeriği güncellenebilmektedir. Ancak çalışma kapsamında vurgulanan durum bu konuların ve kompakt mekânların, kısıtlı hacimlere dair derslerin zorunlu ve öğretim planına sürekli dâhil edilmesi gerektiğidir.

Tablo 3

İç Mimarlık Bölümlerindeki Kısıtlı Hacimlerle İlişkili Dersler.

#	Üniversite-Bölüm	Kısıtlı Hacimlerle İlgili Dersler
1	Afyon Kocatepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	6Y Fuar Stant Tasarımı (Seç): Fuar ve stant tasarlama becerilerini geliştirme.
2	Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	6Y Tekne İç Mekan Tasarımı (Seç): Özel çatkı ve kabuklara sahip gezi teknelerinin kısıtlı iç mekanlarını araştırmak, tasarlamak.
3	Atatürk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	8Y Stant Tasarımı (Seç)
4	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	6Y Fuar ve Stant Tasarımı (Seç)
5	Çukurova Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
6	Eskişehir Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
7	Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
8	İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
9	İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	6Y 8Y Yacht Interioris Design: 7Y Basic Princip. of Yacht Dsgn:
10	İstanbul Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
11	Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	8Y Stant Tasarımı (Seç): Stant tasarımı konusunda, sergilenen ürün niteliğine göre olarak fonksiyonel kurguları oluşturabilme.
12	Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
13	Kocaeli Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	6Y Fuar Stant Tasarımı: Fuar stant tasarımı alanında yeterli bilgiyi sağlayarak bu alanda uygulamacılar yetiştirmek. 6Y Tekne İç Mekan Tasarımı: Özel çatkı ve kabuklara sahip gezi teknelerinin kısıtlı iç mekanlarını araştırmak, tasarlamak.
14	Konya Teknik Üniversitesi İç Mimarlık	7Y Kısıtlı Hacimlerde Mekan Tasarımı (Seç) 7Y Taşıtlarda İç Mekan Tasarımı (Seç)
15	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı Ders içerik bilgileri yok
16	Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık	4Y Yatlarda Mekan Tasarımı: Yatların (yelkenlilerin ve motor yatların) yaşam ve kullanım alanları olan oturma ve yemek çevreleri, yatma bölümleri, kuzine, WC, seyir ve kumanda, depolama gibi iç hacimleri ile beraber güverte, havuzluk/kokpit gibi dış mekanlarının temel tasarlama ilkelerini analiz etmeyi ve üretim, donanım ve malzeme teknolojisini araştırmayı içerir. 5Y Yat Tasarımı
17	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	5Y Sergileme Tasarımı (Seç): Müzeler, galeriler, mağazalar, fuarlar, showrooomlar, avm'ler ve temalı parklarda sergileme kriterleriyle sergilemede donanımlı bir tasarımcı yetiştirmek için hazırlanmıştır.
18	Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
19	Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İç Mimarlık	5Y Mobil Yaşam Birimleri (Seç): Sınırlı metrekare içerisinde hareketli veya durağan farklı ihtiyaçlara göre mekanları çözümler. 7Y Vitrin ve Stand Tasarımı (Seç): Sınırlı metrekare içerisinde malzeme, zaman ve maliyet sınırlarına dikkat ederek mekanı çözümler.
20	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Mimarlık, Tasarım ve Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
21	Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
22	Trakya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
23	Yalova Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı

Tablodan anlaşılacağı üzere 23 üniversiteden 12'sinde kısıtlı hacimlere yönelik hiçbir ders bulunamamıştır. Bazı üniversitelerin müfredat planlarına ulaşılammıştır. Bunlardan birkaçında ise web sitesindeki ders planının güncelliği sorgulanmış ve güncel ders programları ile karşılaştırıldığında farklılıklar tespit edilmiştir. Ders içeriği ve amacı bulunan kısıtlı hacimlere yönelik derslerin bilgileri ise verilmiştir. Tablodaki ders içerikleri bölüm sayfalarından derlenmiştir. Bu alanda kısıtlı hacimlerle ilişkilendirme yine Mikro Mimarlık kavramı üzerinden yapılmıştır. Küçük ölçekli konutlar, ağaç evlerinden; kiosklar, büfeler, otobüs durakları, fuar stantları dolayısıyla sergileme ünitelerine ulaşan çeşitlilikteki ürünler mikro mimarlık alanı içerisinde kabul edilmektedir (Schittich, 2010: 9). Başlangıçta yaptığımız kısıtlı hacim tanımı ile ilişkilendirdiğimizde ise minimum ölçekte yaşam içeren mekânları kapsayan dersler sınırlıdır. Vitrin ve stand tasarımı, sergileme tasarımı, fuar standı tasarımı dersleri de yine de burada verilmiştir ancak ders içeriklerinde bu yapıların ölçeklerinden bahsedilmediğinden çalışmalar, kısıtlı alanı kapsıyor olabilir ya da olmayabilir. Sergileme tasarımı konusu direkt olarak bir donatı, modül ve ünite de olabilir ve başlı başına bir yapı olmayabilir.

Tablo ışığında Akdeniz Üniversitesi 6. yarıyılıda "Tekne İç Mekân Tasarımı" seçmeli dersinde kısıtlı iç mekânlara yönelik ders içeriğine sahiptir. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde benzer şekilde 6. yarıyıl sonrasında alınabilen "Yat İç Mekân Tasarımı" ve "Yat Tasarımının Temel Prensipleri" derslerinde de içerikleri bulunmadığından benzer konuların işlendiği varsayılmaktadır. Kocaeli Üniversitesi'nde de yine 6. yarıyılıda seçmeli alınabilen "Yat İç Mekân Tasarımı" dersinde kısıtlı iç mekânlar ifadesi bulunmaktadır. 2022 yılı itibarı ile öğrenci almaya başlayan Konya Teknik Üniversitesi İç Mimarlık bölümünde de 7. yarıyıl içinde "Kısıtlı Hacimlerde Mekân Tasarımı" ve "Taşıtlarda İç Mekân Tasarımı" dersleri bulunmaktadır. Marmara Üniversitesi'nde de "Yatlarda Mekân Tasarımı" 4. yarıyılıda alınabilmekte ancak dersin kısıtlı hacimleri içerip içermediği ders içeriğindeki eksiklikten ötürü belirsizdir. Bahsedildiği üzere yatlar ve tekneler farklı ölçeklerde yapılabilmekte ve farklı ölçekte tasarımlar uygulanabilmektedir. 2022 yılında öğrenci alan İç Mimarlık bölümlerinden Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi'nde ders çıktıkları arasında sınırlı metrekareler içerisinde çözümler sunmayı, öğretmeyi hedefleyen 5. yarıyıl seçmeli dersi "Mobil Yaşam Birimleri" ve 7. yarıyıl "Vitrin ve Stant Tasarımı" dersleri bulunmaktadır. Adı geçen üniversiteler dışında devlet üniversiteleri İç Mimarlık bölümlerinde güncel İç Mimarlık konularından olan kısıtlı hacimlere yönelik ders saptanmamıştır. Dersler incelendiğinde ise genel olarak 5. yarıyıl sonrasında başlayan dersler, seçmeli ders konumundadır. Derslerin yarıyıl olarak verildikleri dönemler, öğrencinin dersi algılayabilecek ve tasarım geliştirebilecek düzeyde olabilmesi için uygun bulunmuş ancak derslerin seçmeli ders düzeyinde olması, güncel konularda her öğrenciyi donanım sahibi yapabilmek açısından anlamlı bulunmamıştır.

Derslerin 5. yarıyıl ve sonrasında verilmesi ve zorunlu olması gerekliliktir. Buradan yalnız kısıtlı hacimlere yönelik derslerin zorunlu olması gerektiği anlamı çıkarılmamalıdır. İç Mimarlık eğitiminde 4 senelik süreç boyunca mikro ölçekten makro ölçege mekân tasarımının detaylarının sunulması gereklidir.

İç Mimarlık Lisans Eğitimi Veren Vakıf Üniversiteleri ve Kısıtlı Hacimlere Yönelik Ders İçerikleri

Vakıf üniversitelerindeki bölümlerin açılması konusu yine YÖK'ün yeni bölüm açılması ile ilgili mevzuatına bağlıdır. Ancak vakıf üniversitelerinde doluluk oranı %75'e kadar düşebilmektedir ve bazı prosedürler ve mevzuatlar devlet üniversitelerine göre farklılık gösterdiğinden, vakıf üniversitelerinde bölüm açılması, öğretim üyesi ve elemanı alımı gibi konular daha hızlı şekilde işlemektedir. Özellikle öğretim üyesi ve öğretim elemanı alımı konusundaki yaklaşımlar, bu üniversitelerin bazılarında sirkülasyonun hızlı oluşuna, bölüm kadrolarının sürekli olarak değişimine sebep olmaktadır. İç Mimarlık bölümlerinde de aynı durumlar geçerlidir. Devlet üniversitelerindeki farklı disiplinlerden akademisyenlerle İç Mimarlık bölümlerinin açılması ve kurulması durumu Vakıf Üniversitelerinde daha yoğundur. Kontenjan doluluk oranının Türkiye genelinde yüksek oluşu İç Mimarlık bölümlerinin vakıf üniversitelerinde hızla artmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla hem bölümlerdeki hızlı artış hem de kadrolardaki hızlı değişim öğretim planlarının ve ders içeriklerinin aynı hızla değişmesini beraberinde getirmiştir.

YÖK'ün bilgi sistemine göre vakıf üniversitelerinde aktif İç Mimarlık bölüm sayısı 62'dir. Yinelemek gerekirse bu sayısal verinin içinde aynı üniversite içerisinde bölüm adı ya da fakültesi değişen İç Mimarlık bölümleri de bulunmaktadır. Bunların sayısı düşüldüğünde aktif bölüm sayısı 53'e inmektedir. Vakıf Üniversitelerindeki akademisyen sayıları ise Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Vakıf Üniversitelerindeki İç Mimarlık Bölüm Akademisyen Sayıları (Kaynak: Url-5).

Üniversite Sayısı	Profesör Sayısı	Doçent Sayısı	Dr. Öğr. Üyesi Sayısı	Öğretim Görevlisi Sayısı	Araştırma Görevlisi	Toplam Akademisyen
53	46	34	213	81	148	522

Vakıf üniversitesi öğretim üyesi ve öğretim elemanı sayılarında unvan bazında devlet üniversitelerine göre önemli farklar olduğu görülecektir. Ancak bu sayılarda da İç Mimarlık alanından olmayan farklı disiplinlerden öğreticilerin sayısının çoğunlukta olduğunu tekrar belirtmek gereklidir. Daha fazla öğrenci alabilmek için gerçekleştirilen benzer uygulamalar, eğitim kalitesini doğrudan etkilemektedir. Öğrenci sayısının bu orandaki artışı da öğrencilerin, piyasada iş bulabilme ve kendini geliştirebilme olanaklarını da etkilemektedir. Sürekli yeni bölümlerin açılması ve sürekli olarak mevcut bölümlerdeki kontenjan artırımını kötü sonuçları beraberinde getirecektir. Benzer durumlar farklı bölümler için gerçekleşmiş ve ciddi sonuçlar doğurmuştur. Ülke genelinde doygunluğa ulaşan, artık iş imkânı kalmayan meslekler yeni mensupları için uygun piyasa ortamına sahip değildir. Bu durum diplomalı işsizlerin artmasına, gençlerin hayallerindeki mesleği yapamamasına sebep olmaktadır. Bu sebeple ilk olarak yeni öğrenci yetiştirme konusunda bazı önlemler ve sınırlamalar getirilmelidir.

Ders içerikleri ve kısıtlı hacimlerin İç Mimarlık eğitimindeki yeri çalışmanın ana konusunu oluşturmakta iken, İç Mimarlık bölümlerindeki genel durum, dersleri dolaylı olarak etkilemektedir. İç Mimarlık derslerinin temel eğitim altyapısının belirlenmesi ve ardından

güncel konulara göre ele alınması gereklidir. Bu anlamda konu ile ilişkili dolaylı durumlar da çözülmesi gerekli problemler arasında sunulmuştur.

Vakıf üniversitelerinde asıl incelenecek konu ise güncel konulardan olan kısıtlı hacimlerle ilgili olarak öğretim planlamasını güncel tutup tutmadıklarıdır. Vakıf üniversitelerinde, özellikle yurt dışı bağlantılı olanlarda eğitimde güncel konular ve birim bazında yeniliklerin daha dikkatli takip edildiği görülmüştür. Bu nedenle kısıtlı hacimlerle ilgili konuların devlet üniversitelerine göre ders planlarına daha fazla girdiği görülmüştür. Ek olarak bahsedilen hızlı öğretim üyesi kadro sirkülasyonları, bu tip müfredat değişikliklerini de beraberinde getirerek hızlandırabilmektedir. Tablo 5'te Vakıf Üniversitesi İç Mimarlık bölümlerinde kısıtlı hacimlere yönelik saptanan dersler verilmiştir.

Tablo 5

Vakıf Üniversiteleri İç Mimarlık Bölümlerindeki Kısıtlı Hacimlerle İlişkili Dersler.

#	Üniversite-Bölüm	Kısıtlı Hacimlerle İlgili Dersler
1	Altınbaş Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
2	Ankara Bilim Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
3	Ankara Medipol Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
4	Antalya Akev Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
5	Antalya Bilim Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Fuar Standı Tasarımı (Seç)
6	Atılım Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	5Y Fuar Tasarımı (Seç): Tematik kararlara yönelik fuar ve stant tasarlama becerilerini geliştirmek ve teknik detay ve malzeme bilgilerine sahip olmak dersin amaçları kapsamındadır.
7	Avrasya Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	8Y Fuar Alanları ve Stant Tasarımı: Stant tasarımı konusunda, sergilenecek olan ürün ya da hizmetin niteliğine ve üretici firmanın misyonuna paralel olarak fonksiyonel ve formel kurguları oluşturmak.
8	Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
9	Başkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Taşıtlarda İç Mekan Tasarımı (Seç): Bu dersin sonunda öğrenciler; 1) Taşıtlarda ergonomi ve konfor standartlarını öğrenir 2) Taşıtlarda dönüşüm ve yeniden işlevlendirme tekniklerini kavrar 3) Taşıtlarda yeniden işlevlendirmenin gereğini ve önemini kavrar 4) Taşıtlarda yeniden işlevlendirme çalışmalarının yöntem ve tekniklerini öğrenir
10	Beykent Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı hacimler özelinde ders bulunamadı
11	Beykoz Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	7Y Fuar Stant Tasarımı: Fuar mekanlarında yer alan fuar stantlarının mekânsal özelliklerini tanıyarak, yenilikçi ve çağdaş sergileme elemanları tasarımları oluşturulma becerisi kazanır. 7Y Sınırlı İç Mekanlar İçin Tasarım (Seç): Bu derste sınırlı mekan tanımları, kısıtlı alanlarda çok işlevli fonksiyon uygulama çözümleri, özel ve genel kullanım alanlarında mekan sınırlılıkları ve çözümlenmelerine yönelik araştırma ve uygulamalar yer almaktadır.
12	Biruni Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	5Y Ulaşım Mekanları (Seç) 5Y Taşıtlarda Mekan Tasarımı (Seç)
13	Çankaya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
14	Doğuş Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
15	Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı

16	Fenerbahçe Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
17	Haliç Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	3Y Mobil Konutlarda İç Mekan Tasarımları (Seç): 3Y Tekne İç Mekan Tasarımı (Seç): Teknelerde yaşam alanları. Cihazlar, depolama alanları, aydınlatma ve renk kurgusu. Teknelerde ölçü alma teknikleri, yerleşim planları örneklemeleri. 3Y Stant, Sergi ve Set Tasarımı (Seç): Stant, sergi ve set tasarımında üretime yönelik özgün uygulamalar.
18	Hasan Kalyoncu Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
19	Işık Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
20	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
21	İstanbul Arel Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
22	İstanbul Atlas Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
23	İstanbul Aydın Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
24	İstanbul Ayvansaray Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	7Y Stant Tasarımı (Seç):
25	İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
26	İstanbul Esenyurt Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
27	İstanbul Galata Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Ders listesi ve içerik bilgisi yoktur.
28	İstanbul Gedik Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Yat İç Mekan Malzemeleri (Seç): Yat sınıfı deniz araçlarının, gövde ve iç mekanlarında kullanılan malzemelerin genel tanıtımı, imalat yöntemleri, korunması ile görsel, fiziksel özellikleri hakkında bilgi verilmesi dersin amacını oluşturur.
29	İstanbul Gelişim Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	5Y Mobil Yaşam Birimleri (Seç): Dersin içeriği, sınırlı metrekare içinde hareketli ve durağan farklı fonksiyon ve ihtiyaçlara göre mekan tasarlama prensipleri, uygun malzeme ve strüktür seçimini kapsar. 5Y Vitrin ve Fuar Standı Tasarımı (Seç):
30	İstanbul Kent Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
31	İstanbul Kültür Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Fuar Alanları Tasarımı (Seç): Fuarlar ve sergileme elemanlarının örnekleri üzerinden tasarımlar oluşturulmasıdır. Tekne ve Yat Tasarımı (Seç): Yüzer bir objenin iç mekanını tasarlayabilecek düzeyde yüksek yaratıcılık seviyesine ulaşabilme.
32	İstanbul Medipol Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı

33	İstanbul Okan Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	8Y Fuar ve Stant Tasarımı (Seç): Fuar stant tasarımı sürecinde; konsept, işlev, malzeme, strüktür ve detay gibi teknik ve teorik temel bilgileri öğrenciye aktarmayı, projelendirmeyi hedefler.
34	İstanbul Rumeli Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	7Y Yat Tasarımı (Seç):
35	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	8Y Ticari Fuar Sergileme Alanı: Fuar ve fuarcılığın dünya ve ülkemiz genelindeki gelişimi, çağdaş stand kurulum teknikleri ve malzemelerinin öğretilmesi .
36	İstanbul Ticaret Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
37	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
38	İstinye Üniversitesi Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	3Y Fuar Stand Tasarımı: Fuar tasarım tarihini, dünyada ve Türkiye’de gerçekleşmiş fuarları tanıtmak, Fuarcılık sektörü hakkında bilgi edinmek, Sergileme yöntemlerini öğrenmek, Fuar standı planlama ve organizasyon becerisi kazanmak.
39	İzmir Ekonomi Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Denizsel İç Yapılar ve Malzemeler (Seç): Temel amaç hareketli bir ortam olan teknelerin sürdürülebilirlik temelinde tasarımı ve yeni bir uygulama yeteneği kazandırmaktır.
40	Kadir Has Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
41	Konya Gıda ve Tarım Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
42	KTO Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
43	Maltepe Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
44	Mef Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	7Y Yacht Interior Design (Seç)
45	Nişantaşı Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
46	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
47	Ostım Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	6Y Geleceğin İç Mekânları (Seç)
48	Özyeğin Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
49	Ted Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
50	Tobb Ekonomi Ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı	Kısıtlı Hacimler Özelinde Ders Bulunamadı
51	Toros Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık	6Y İç Mekân Tasarımında Modüler Sistemler (Seç): Dersin konusu modül kavramı ve yapı tasarımı arasındaki ilişkidir. 7Y Günümüz İç Mekân Tasarımında Yenilikler I (Seç): Güncel iç mekân tasarımları inceleme, yeni mekânlar ve stilleri taramak. 8Y Günümüz İç Mekân Tasarımında Yenilikler II (Seç): Aynı içerik.

52 Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı

4Y Ticari Mekan Ve Vitrin Tasarımı (Seç): Ürün sergileme ve vitrin tasarlama konusunda tasarım bilgisini sunmak, projede uygulamaktır.

4Y Yat İç Mekan Tasarımı (Seç): Bu derste, hızla gelişmekte olan yat tasarımı alanında genel bilgi verilecektir.

4Y Sergi Ve Sahne Tasarımı (Seç): Çeşitli hedef kitleleri için ürün sergileme ve sahne tasarımı konusunda bilgileri sunmak ve projede uygulamaktır.

Vakıf üniversitelerindeki tablo görüldüğü üzere fazla sayıda bölüm oluşundan dolayı daha çeşitlidir. Vakıf üniversitelerinin gerek maddi imkânlar, gerekse verilen ücretlerin karşılığını sunma zorunlulukları eğitim, sosyal ve teknik altyapı yönünden kendini gösterme ihtiyacı doğurmaktadır. Bu sebeple daha fazla öğretim üyesi ve sınırsız çeşitlilikte seçmeli dersler ile devlet üniversitelerine oranla olanakları yüksek olabilmektedir. Bu anlamda güncel konuları diğer vakıf üniversitelerine göre takip etme hedefiyle rekabetçi bir ders üretimi ve güncellenen müfredat planlarına sahip oldukları söylenebilir. Tablodaki ders içerikleri bölüm internet sayfalarından derlenmiştir.

Konuyu üniversite bazında ele aldığımızda ise kısıtlı hacimleri ciddi anlamda kapsayan ilk ders Başkent Üniversitesi'nde yer alan "Taşıtlarda İç Mekân Tasarımı" seçmeli dersidir. Ders, genel olarak tüm mobil mekânları ele alarak küçük ölçek ya da büyük ölçekteki taşıtları içeriğe dâhil eder. Genelleştirilmiş içeriği detaylı oluşundan ötürü, içerisinde bir tasarım uygulaması yapmayı belki sağlayamayabilir. Seçmeli ders olarak daha kısıtlı bir süreç içeriyor oluşu, tasarım olarak kısıtlı ya da geniş hacimli taşıtlardan birini seçmeyi gerektirebilir. Beykoz Üniversitesi'nde ise 7. yarıyıldan sonra alınabilen "Sınırlı İç Mekânlar İçin Tasarım" seçmeli dersi sınırlı ve kısıtlı alanlar için işlevsel çözümleri hedefleyen bir ders içeriğine sahiptir. İstanbul Haliç Üniversitesi'nde "Mobil Konutlarda İç Mekân Tasarımları" ve "Tekne İç Mekân Tasarımı" seçmeli dersleri ile karşılaşmıştır ancak ders içeriklerine ulaşamamıştır.

Gedik Üniversitesi'nde "Yat İç Mekân Malzemeleri" seçmeli dersinin yatlarda iç mekân çözümlerinden çok kullanılan malzemelere yönelik olduğu ders içeriğinden anlaşılmaktadır. İstanbul Gelişim Üniversitesi'nde ise "Mobil Yaşam Birimleri" seçmeli dersi kısıtlı mekânlara yönelik olarak hazırlanmıştır ve belirtilenlere göre strüktürlerine kadar bu tip yapılar hakkında bilgiler içermektedir. İstanbul Kültür Üniversitesi "Tekne ve Yat Tasarımı" seçmeli dersi içeriğinde ise kısıtlı mekân özelinde bir içerikten bahsedilmemiş ancak mekân verimliliği üzerine çalışmaların işlendiği belirtilmiştir. Bu bağlamda mekân verimliliği kısıtlı hacimlerle ilişkilendirilmiştir. Kısıtlı hacimlerin esnek ve çok işlevli donatıları mekân verimliliği odağında şekillenmektedir. İstanbul Rumeli Üniversitesi içinde verilen "Yat Tasarımı" seçmeli dersinin içeriğine ulaşamamaktadır. İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde bulunan "Denizsel İç Yapılar ve Malzemeler" dersi de yine yüzer yapılara, daha doğrusu teknelere ve bu yapıların iç mekânlarını tasarlariken dikkat edilecek temel mühendislik konuları, malzeme ve benzeri alanlara odaklanmaktadır. İstanbul MEF Üniversitesi'nde "Yacht Design" dersinin ise içeriği bulunmamaktadır. Ostim Teknik Üniversitesi İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümünde 6.

Yarıyılıda alınabilen “Geleceğin İç Mekânları” seçmeli dersinin içerik bilgisine yine ulaşılammıştır. Ancak dersin kısıtlı hacimlere yönelik olmasa bile güncel konulara yönelik olduğu düşünülmektedir. Toros Üniversitesi’nde de benzer şekilde 7. yarıyıl itibari ile alınabilen “Günümüz İç Mekân Tasarımında Yenilikler I-II” derslerinin güncel konulara değindiği düşünülmektedir. 6. yarıyılıda alınabilen “İç Mekân Tasarımında Modüler Sistemler” seçmeli dersinin ise modüle yönelik oluşu kısıtlı hacimler olmasa bile kısıtlı hacim modülasyonunu içerdiği ve modül tasarımı yoluyla esneklik ve çok işlevlilik konularının işlendiği varsayılmaktadır. Son olarak Yaşar Üniversitesi’nde yer alan “Yat İç Mekân Tasarımı” dersinin yine yatlarda ölçüğü farklılaşan iç mekânlara yönelik olduğu görülmektedir.

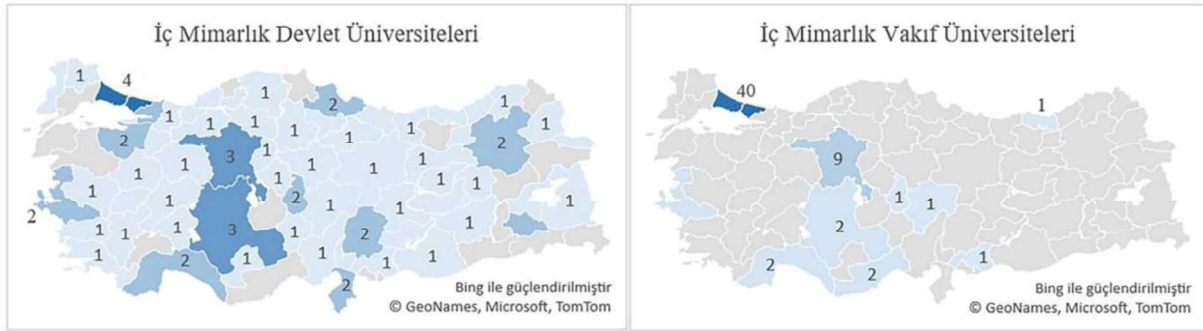
İç Mimarlık bölümleri yönünden zengin vakıf üniversitelerinde bile görüleceği üzere maalesef kısıtlı hacimlere yönelik dersler sayılıdır. Bu derslerin seçmeli dersler olmaları ve ilgili dönemlerde yetersiz tercih sebebiyle açılmadıkları da dikkate alındığında küçük ölçekteki mekân tasarımına yönelik bilgi ve eğitimin yetersiz kalacağı açıktır. Kısıtlı hacimleri tasarlama altyapısının öğrenciye sunulması önemlidir. Çünkü kısıtlı hacimlerin her biri aslında işlevselliğin, ergonominin, konforun ve esnekliğin bir arada, minimum alanda çözülmesinin gerekli olduğu problemlerdir.

Sonuç

İç Mimarlık bölüm ders planlarının, hızla büyüyen kentlerin, pandemilerin ve sosyal medya ile yaygınlaşan kısıtlı hacimlere yönelik dersler bakımından güncellenmesi gereklidir. Küresel dünyanın ortak kaygılarının, amaçlarının, gerçeklerinin ülkemizde kendini göstermesi artık belirli bir süreci almamakta, kitle iletişim araçlarının anlık gelen etkileşimleri ile saniyeler içerisinde en ücra köşelere bile ulaşabilmektedir. Eskiden okumayan, araştırmayan kişilerin yok kabul ettikleri her şey, kaçamadıkları, ister istemez gördükleri şeylere dönüşmüştür. Bu durum görsel olarak bilgisine ulaşılanın, hiçbir altyapıya sahip olmadan üretilmeye, elde edilmeye çalışılması ile sonuçlanmaktadır. İç Mimarlar ve Mimarlarca tasarlanması gereken insan yaşamını şekillendiren, yönlendiren ve yaşamın güvenli şekilde sürdürülmesini sağlayan yapı ve mekânların, rastgele kişilerce üretilmesine sebep olan bu durumun önlenmesinin ilk adımı, tüm bu konularla donatılmış öğretim planları ve bu öğretim planlarına göre yapılacak eğitimle mümkün olacağı düşünülmektedir. Öğretim planlarının güncel konulara yönelik bilgiler ve tasarım fikirleriyle donatılması, bu ders planlarının amacına uygun nitelikli kişilerin yetiştirilmesi ile istenilen sonuca ve başarıya ulaşılacaktır. Mikro hacimli mekânların tasarım ve üretimlerinde tasarımcıların üstlendikleri rolleri yerine getirmeleri için gerekli önlemlerin ve yaptırımların işletilmesinde öncü ve yol gösterici olmaları beklenmektedir. İç Mimarlık eğitiminde farklı sorunların varlığı ortadadır. Ancak İç Mimarlık eğitiminin sürekli güncel tutulması, güncel konularla beslenmesi ve sürekli olarak kendini yenilemesi gerekmektedir. Bunda geleneksel kalıpların tecrübelerine yer vermek ancak bunlara körü körüne bağlı kalmamak önemlidir. Bu kalıplara körü körüne bağlılık eğitimin güncellenmesini engelleyecektir. Mikro ölçek, İç Mimarlığın zorunlu uygulamaları arasına girmelidir. Büyük hacimler, küçük hacimlerin tasarımı kadar incelik, işlev ve teknik yoğunluğu gerektirmemekte ve estetiği odak alabilmektedir. Tasarımda bu kadar ciddi sınırlar çizmek doğru değildir ancak

kısıtlı hacimlerin çalışma alanına, isteğe bağlı olmayacak şekilde girmesi ve öğrencilerin öğrencilere bu konuda gerekli bilgiler verilmeli, donanımlı hâle getirilmelidir.

Bunun için İç Mimarlık bölümü okuyan öğrencilere güncel konularla ilgili gerekli alt yapıyı kazandırmalıdır. Mevcut durumda İç Mimarlık bölümlerindeki hızlı artış ve bu bölümlerin ülke geneline yayılmış olması eğitimin çeşitlenmesine ve farklı alanlara kaymasına sebep olmuştur. Bölümlerdeki temel dersler için ortak bir karar alınmamış yeni açılan bölümlerde farklı derslerin ders planlarına konması ile aynı alandaki bölümlerde okutulan dersler arasında bile çok büyük değişikliklerin olduğu görülmüştür. Örneğin yatay geçişlerdeki intibak işlemleri dahi sorun oluşturmakta, öğrenci alacağı ders sayısındaki artış nedeniyle eğitim öğretimde bir yarıyılı veya dönemi uzatmak zorunda kalabilmektedir. Eğitimdeki çeşitlilik gereklidir ancak temel yeteneklerin kazanımı için zorunlu olması gereken derslerin öğretim planlarında yerini alması gerekir. Bu bağlamda kısıtlı hacimlerin de bu temel eğitim içine girmesinin gerektiği tekrar vurgulanmaktadır. Görsel 1'de bölümlerin yoğunluğu görülebilmekte olup, bu durumdan hareketle öğretim planlarındaki çeşitliliğinin de ne denli yüksek olabileceğine dair çıkarımda da bulunulabilir. Çalışmada odaklanılan kısıtlı hacimler konusuna yönelik dersler incelendiğinde de bu çeşitlilik görülebilmektedir.

Görsel 1. Türkiye'deki İç Mimarlık Bölümlerinin İllere Göre Dağılımları.

İç Mimarlık bölümlerinin illere göre dağılımına bakıldığında makalenin başından berenden dikkat çekilen durumun öne çıktığı görülür. İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı adını alan bölümler de yukarıdaki sayılara dâhildir. Ülke genelinde ihtiyaçtan fazla bölüm bulunmaktadır. Devlet üniversitelerine bakıldığında ülke geneline orantılı şekilde dağıldığı düşünülebilir. Ancak bölümün hitap ettiği sosyo-ekonomik koşullar düşünüldüğünde mesleğin icrasının yeterince yaygınlaşmadığı ortamlarda bölümlerin açıldığı görülecektir. Burada işaretlenen ve öğrenci almamış olan bu bölümlerin de aktif hâle gelmesi, mevcut problemlere yenilerinin eklenmesi anlamına gelecektir. Vakıf üniversitelerinde görülen durum ise daha farklıdır. Dağılım özellikle büyükşehirler odağında gerçekleşmiştir. Ancak İç Mimarlık bölümü içeren 52 üniversitenin 40 tanesinin İstanbul'da oluşu, İstanbul içindeki vakıf üniversite sayısının ciddi boyutlara ulaştığının da göstergesidir. Vakıf üniversiteleri İç Mimarlık bölümlerinin sayısı, devlet üniversitelerine göre çok yüksektir ancak bu sayının büyük çoğunluğu İstanbul'da toplanmıştır. Bölümlerin tercih edilme oranlarının yüksek oluşu burada önemli bir etken olmuş ve İstanbul'u üniversiteler arasında popülerleştirmiştir. Ancak bu sayının bu denli yüksek olması ve artışı, öğretim üyesi ve kaynak problemlerini beraberinde getirmiştir. İç Mimarlık bugün birçok anlamda önemli bir dönemece girmiştir. Bölümlerin sayısı ve alanında akademisyen

probleminin yanında, meslek odaları çerçevesinde, meslek sınırları tematik alanında yapıldığı savunulan tartışmalar, disiplinler arasındaki sınırları uçurum haline getirmiştir. Mesleğin öneminin kavratıldığı en önemli yer olan üniversitelerde, eğitimin İç Mimarlık eğitimi almış kişilerce verilmesi mesleğin gördüğü zararlardan kurtarılabilmesi için önemli bir adımdır. Bunun ardından atılması gereken bir diğer adım ise akademisyen sayısına göre planlamadır. Planlama dâhilinde akademisyen sayısına oranlı olarak İç Mimarlık bölümü faaliyet göstermelidir. Yine bu akademisyen sayısı oranında kontenjan açılarak mesleğin devamlılığı sağlanmalıdır. Aksi takdirde mezun sayısı artacak, piyasanın ihtiyacından fazla oranda ortaya çıkan meslek mensupları iş bulamamaya başlayarak, bölümün tercih edilme oranı giderek düşecektir. Yüksek sayıdaki kontenjanlar, eğitimcilerin her bir öğrenciyle yeterince ilgilenememesi ile nitelikli eğitim olanağını sunmayı zorlaştıracaktır. Eğitimin, istikrarlı bir düzeye ulaştırılabilmesi için bu adımların atılması önerilmektedir. Planlama ile atılan adımlar öğretici ve öğrenciler için daha uygun bir ortamın oluşmasını sağlamanın yanında, mesleki yetenekler adına daha donanımlı bireylerin oluşmasında rekabeti artıracaktır. Günümüzde farklılaşan bölümler birbirinden haberdar olmayıp, farklı öğretim planları ile eğitimi sürdürmektedir. Planlı ve birbiri ile paralel bir eğitim alt yapısının kurulması kısıtlı hacimler ya da herhangi bir güncel konuda verilecek eğitimlere katkı sunacaktır.

Kaynaklar

- Buldaç, M. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Modeli: İç Mimarlık Eğitiminde Öğrenci Deneyimleri. *Modular Journal*, 4(1), 71-91.
- Doğan, S. Ü. M. G. (2013). *İç Mimarlık Eğitiminde Yaratıcı Drama*. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(11), 89-100.
- Gökhan, Ç. B. ve Atasoy, A. (2005). İç Mimarlık Eğitim Programı Tasarımı ve Geliştirme Modeli Önerisi. *İTÜ Dergisi Mimarlık, Planlama, Tasarım*, 4(2), 25-36.
- Ermiyagil, M. S. A. (2018). İç Mimarlık Eğitimi Sahnesinde Tasarım ve Sanat Dersleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 7(44), 459-466.
- Gürel, M. Ö. (2014). *Türkiye'de İçmimarlığın Bir Hikayesi*. D. U. Şumnu içinde, Türkiye'de İçmimarlık ve İçmimarlar (s. 21-25). Ankara: TMMOB İç Mimarlar Odası.
- Kaptan, B. B. (1998). İç Mimarlığın Oluşum ve Örgütlenme Süreci. *Anadolu Sanat Dergisi*, 8, 64-87.
- Karaca, N. H. (2020). *Kısıtlı Konut İç Mekânlarındaki Mobilya Tasarımları* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi Haliç Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- Kasap, T. L. (2021). Covid-19 Salgın Sürecinde İçmimarlık Lisans Programı Öğretim Üyelerinin Eğitim Süreci Hakkında Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *YDÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 3(2), 129-148.
- Mercan, Ö., ve Bolat, Ç. B. (2021). Çevrimiçi Çalıştaylar ve İç Mimarlık Eğitimi: Le Design De PA PA Pandemi Paradokslar Çalıştayı Üzerinden Bir Değerlendirme. *YDÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 3(2), 71-80.
- Özçelik, Ö. (2016). *Esnek Mekân ve Mobilya Anlayışı İçinde Dönüşebilirlik* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Özçelik, Ö. ve Kaprol, T. (2017b). Dar Mekân Perspektifinden Özgün Sehpa ve Sandalye Tasarımları. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 289-300. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/duzceitbd/issue/33124/363702>
- Özçelik, Ö. ve Kaprol, T. (2017a). İç Mekân Örgütlenmesinde Esneklik ve Fonksiyonellik Kavramı Bağlamında Mekânın Değerlendirilmesi Ve Düzenlenmesi. *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6(3), 301-312.
- Özer Baş, G. (2022). Dönüşen Yaşlanma Kavramının Sosyal ve Mekânsal Çalışmalar Üzerinden İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(83), 1270-1292.
- Özer Baş, G. ve Sayıl Onaran, B. (2022). *İç Mimarlık Meslek Süreci*. İksad Publishing House, Ankara.
- Özturan Ö. (2010). *Teknolojik Gelişmelerin İç Mekân Biçimlenişine Etkisi*. Tasarımda Genç Bakışlar Sempozyumu (26 Ekim). İstanbul.
- Pınar, E. ve Gürani, F. Y. (2019). Kısıtlı Hacim Çerçevesinde Yenilikçi Mimari Kabin Yaklaşımının İrdelenmesi. *ATA Planlama ve Tasarım Dergisi*, 3(2), 97-110.

- Sakarya, K. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim ile Yürütülen Teknik Resim Dersine Dair Bir Değerlendirme: Çukurova Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü Örneği. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, (25), 282-290.
- Salebi, S. (2015). *Konutlarda Kısıtlı Mekân Tasarımına Çağdaş Yaklaşımlar* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Savaş, S. (2011). *Kısıtlı Mekân-Mobilya Çözümlerinde Çağdaş Yaklaşımlar* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İstanbul.
- Schittich, C. (2010). *The fascination of small structures*. E. C. Schittich içinde, In Detail Small Structures Compact Dwellings Temporary Structures Room Modules (s. 9-10). Basel: Birkhäuser.
- Sipahi, S. ve Torun, A. (2019). İç Mimarlık Lisans Eğitimi, Dersler ve Sürdürülebilirlik. *Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 8, 31-44.
- Şekerci, C. ve Yıldız, P. (2020). Parametrik Tasarım Süreci: İç Mimarlık Eğitim ve Pratiğinde Kullanımı. *Online Journal of Art and Design*, 8(4), 298-307.
- Tanrıöver, S. H & Şansal, K. E. (2017, 12 4). A Survey on the Current State of Lighting Design Education in Interior Design Programs in Turkey and Northern Cyprus. *Megaron*, s. 524-530.
- Temiz, B. İ. ve Yalçınkaya, Ş. (2022). Kısıtlı Konut Hacimlerinde Tasarım Yaklaşımı. Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 34(2), 139-147.
- Turgay, O. (2022). Covid-19 ile Birlikte Değişen Yaşam Gereksinimleri Çerçevesinde İç Mekânların Kullanıcı Odaklı Dönüştürülebilirliği. *Journal of Interior Design and Academy*, 2(1), 77-96.
- Unansal, N. (2014a). *Türkiye'de İçmimarlık Tarihine Bir Bakış*. I. D. U. Şumnu içinde, Türkiye'de İçmimarlık ve İçmimarlar (s. 31-35). Ankara: TMMOB İçmimarlar Odası.
- Unansal, N. (2014b). *Türkiye'de İçmimarlık Tarihine Bir Bakış*. II. D. U. Şumnu içinde, Türkiye'de İçmimarlık ve İçmimarlar (s. 36-41). Ankara: TMMOB İçmimarlar Odası.
- Yılmaz, A. P. (2020, Aralık 28). *Hobi bahçeciliğine 7255 sayılı yasanın getirdikleri*. www.hukukihaber.net:https://www.hukukihaber.net/hobi-bahceciligine-7255-sayili-yasanin-getirdikleri-makale,8528.html adresinden alındı.

İnternet Kaynakları

- Url-1: <https://www.osym.gov.tr/TR,21247/2021-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html> (Erişim tarihi: 06.06.2022).
- Url-2: <https://www.osym.gov.tr/TR,23885/2022-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html> (Erişim tarihi: 07.08.2022).
- Url-3: <https://www.hukukihaber.net/hobi-bahceciligine-7255-sayili-yasanin-getirdikleri-makale,8528.html> (Erişim tarihi: 09.09.2022).
- Url-4: <https://www.igdir.edu.tr/>: <https://www.igdir.edu.tr/Addons/Resmi/uploads/files/bolum-program-acma-ve-ogrenci-alim-klavuzu.pdf> (Erişim tarihi: 03.09.2022).

Görsel Kaynaklar

- Görsel 1. <https://istatistik.yok.gov.tr/> (Erişim tarihi: 12.12.2022).